

KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI TÁJÉKOZTATÓ

1971

6

Belső használatra!

Kiadja: A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Budapest, VI., Gorkij fasor 46-48.

Felelős szerkesztők: Dr. Dénes György és Székely Kinga
72.-1289-MTESZ Házinyomda, Budapest.

Készült: 650 példányban

A MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT KÖRLEVELE

A digitális változatot készítette: Dr. Nyerges Miklós, 2002.

- 1 -

KALNICZKY IMRE

1899–1971

Nem volt már fiatal, amikor az ötvenes évek elején az újjászülető magyar barlangkutató munkatársainak sorába lépett. Egyesülete a Kinizsi Sportkör volt, barlangkutatói tevékenysége azonban messze túlnőtt szakosztályának szűk keretein. Az MKBT újjáalakulása előtti időben aktívan részt vett a Magyar Hidrológiai Társaság Központi Karszthidrológiai és Barlangkutató Bizottságának munkájában, később pedig – mint barlangkutató csoportjának képviselője – a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat választmányában tevékenykedett.

„Imre bácsi” – ahogy őt mindenki nevezte – a nehéz feltáró munkákban lelkesedésével, bámulatos akaraterjével túltett a fiatalokon. Amikor mások már feladták a reményt, az ő optimizmusa, a bajokat derűben feloldó természete mindig új rohamra serkentette a lankadókat, a hitetlenkedőket. Nem kis része volt az égerszögi Szabadság-barlang feltárásában, részvétel az 1957. évi alsóhegyi expedícióban, hosszú éveken át dolgozott a Teresztenyei-barlangrendszer feltárásán és a budai barlangokban, segített a Vértes és a Bakony barlangjainak feltérképezésében. Az utóbbi években szívbetege akadályozta aktív részvételét a barlangkutatói munkákban.

- 2 -

Kalniczky Imre halálával súlyos veszteség érte a magyar barlangkutatók táborát. Nincs többé körünkben szeretett Imre bácsink, szívünk mélyén azonban örökre megőrizzük az ő közvetlen, segítőkész és életderűs lényének emlékét.

Dr. Balázs Dénes

Kertai György sírkőavatása

Dr. Kertai György akadémikus, Társulatunk Tanácsadó Testülete volt elnökének síremlékét 1971. október 29-én délután avatták fel a Farkasréti temetőben. Az emlékünnepeken Társulatunkat Jamrik Károly társelnök vezetésével küldöttség képviselte. Az MKBT koszorúját titkárunk Székely Kinga helyezte el a síremléken, majd a magyar karszt- és barlangkutatók nevében dr. Dénes György, Társulatunk főtitkára az alábbi szavakkal emlékezett Tanácsadó Testületünk feledhetetlen elnökére:

„Kertai György a legsokoldalúbb, a legszélesebb látókörű emberek egyikeként a tudományok, sőt a művészetek széles területein is otthonosan mozgott. A földtannak pedig jóformán minden ágazatában alkotóan tevékeny szakembere volt.

Mint kisdíák, majd mint geológus hallgató élénk szakmai érdeklődéssel járta, kutatta a karsztos üregeket, barlangokat. Első nyomtatásban publikált szakmai dolgozatát barlangi ásványokról írta.

És bár utóbb gazdag életműve főként a kőolaj geológiához kapcsolódott, a karsztgeológia, a karszt- és barlangkutató ügye mindvégig kedves maradt számára. Érdekelte minden munkánk, minden eredményünk. Ajtaja és szíve mindig nyitva volt számunkra. Várta és szívesen hallgatta beszámolóinkat és mindig kész volt segíteni, ha kellett.

Ezért most, midőn a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat koszorúját síremlékére helyezzük, nemcsak Kertai György akadémikusra, a nagy tudósra, a nagyszerű szervezőre és a magas beosztású, kiváló szakmai vezetőre emlékezünk tisztelettel és kegyelettel, de soha el nem múló szeretettel emlékezünk Kertai Gyurkára, a mindig segítőkész őszinte jó barátra, szívünk egész melegével.”

Dr. Dénes György

A Társulat elnöksége 1971. október 14-én, elhangzott ülésén dr. Dénes György főtitkár röviden beszámolt az augusztusban Társulatunk által sikeresen megrendezett Nemzetközi Karsztmorfogenetikai Szimpóziumról, s arról, hogy a Társulatunk több vezetője vett részt külföldi szakmai értekezleteken és nemzetközi konferenciákon. Bejelentette, hogy a Társulat könyvtára Barbie Lajos hagyatékából számos igen értékes könyvvel, folyóirattal és más karsztos vonatkozású adománnyal gyarapodott. Javaslatára az Elnökség hálás köszönetét fejezte ki Barbie Lajos özvegyének, aki férje értékes hagyatékát a Társulatnak adományozta.

Beszámolt Dénes dr. a Nemzetközi Karszt-terminológiai Bizottság Ausztriában lezajlott munkaüléséről, és a Bizottság munkájában résztvevő országok szakembereinek ezzel kapcsolatos feladatáról. Javaslatot terjesztett elő egy magyar Karszt-terminológiai Szakbizottság létrehozására. Az elnökség a javaslatot elfogadta és megbízta dr. Dénes Györgyöt, hogy dolgozza ki a Bizottság feladatát és fogja össze annak munkáját.

Balázs Dénes dr. a Nemzetközi Karszterózió Bizottság Angliában lezajlott szimpóziumáról adott rövid ismertetést, azzal a megjegyzéssel, hogy a részletes beszámolót a Társulat előadóülésén tartja meg.

Egyben jelentette, hogy a Karszterózió Bizottság következő ülésére 1973-ban Csehszlovákiában, a VI. Nemzetközi Szepeleológiai Kongresszus keretén belül kerül sor.

A Társulat választmánya 1971. október 26-án ülést tartott

Az ülést Jamrik Károly társelnök nyitotta meg és ismertette a napirendet. Dr. Dénes György főtitkár beszámolójában ismertette a nyár eseményeit. Értékelte a Társulatunk által megrendezett Nemzetközi Karsztermofogenetikai Szimpózium eredményeit. Örömmel jelentette, hogy több külföldön rendezett jelentős szakmai konferencián és kutatótáborban társulatunk képviseltette magát.

- 5 -

A főtitkár beszámolójában foglalkozott a Társulat anyagi helyzetével, megjelent kiadványainkkal és ismertette az elnökségi ülés határozatait.

A hivatalos beszámolót követően a főtitkár az elnökség, a választmány és a Társulat egész tagságának nevében meleg szavakkal köszöntötte az ülésen személyesen jelenlévő dr. Tulogdi János ny. egyetemi tanárt, Társulatunk tiszteleti tagját 80. születésnapja alkalmából, köszöntötte dr. Koch Sándor ny. egyetemi tanárt, a magyar ásványtan tudományának kimagasló egyéniségét, Társulatunk tiszteleti tagját 75. születésnapján és Bogsch László egyetemi tanárt, Tanácsadó Testületünk elnökét 65. születésnapja alkalmából.

A Nemzetközi Karszt-terminológiai Bizottság munkájáról

A Nemzetközi Szepeleológiai Unió 1969-ben Stuttgartban megtartott kongresszusa Karszt-terminológiai Bizottságot szervezett és annak vezetésével Max H. Fink dr.-t, a Bécsi Tudományegyetem Természeti Földrajzi Tanszékének adjunktusát bízta meg. A kongresszus a Bizottság tagjává választotta Dénes György dr.-t, Társulatunk főtitkárát is. A Nemzetközi Karszt-terminológiai Bizottság első ülését még Stuttgartban, a kongresszus alkalmával megtartotta. Az ülésen a Bizottság megállapította, hogy a nemzetközi szakmai értekezletek, a szakmai publikációk és a nemzetközi szakmai tapasztalatcsere legnagyobb nehézségét a szepeleológiai kifejezések szakszótárának hiánya okozza. Ezért nehezen oldható meg a különböző nyelveken megjelenő fontos publikációk pontos lefordítása, vagy tolmácsolása is. A pontatlan fordítás, illetve tolmácsolás félreértéseket okoz és így előfordulhat, hogy értékes megállapítások megértés hiányában elsikkadnak. Ezért a Nemzetközi Bizottság első és legfontosabb feladatának többnyelvű szepeleológiai szakszótár szerkesztését és kiadását határozta meg és megbízta a Bizottság vezetőjét, hogy 1971. évre a Bizottságot Ausztriába munkaülésre hívja össze.

A Hallsatti-tó melletti Obertraunban, a Dachstein lábánál lévő Osztrák Szövetségi Sportiskola épületében (ez olyasféle, mint Magyarországon a tatai edző-

tábor) ült össze 1971. szeptember 13-án a Nemzetközi Karszterminológiai Bizottság munkaülése. Az ülésen az osztrák szakembereket a bizottság vezetőjén, Fink dr.-on kívül H. Trimmel dr., a Nemzetközi Szeleológiai Unió főtitkára, H. Siegl dr. linzi professzor és A. Spiegler dr. a bécsi egyetem tud. munkatársa, a német karsztmorfológusokat H. Liedtke dr., a bochumi Ruhr-Egyetem professzora, valamint U. Jenatschke tud. kutató, a svájci szeleológusokat A. Bögli dr. luzerni professzor, a francia nyelvterületet B. Géza a párizsi egyetem geológus professzora, a Nemzetközi Szeleológiai Unió elnöke, a délszláv karszt szakembereket F. Habe dr. a Szlovén Barlangtani Kutatóintézet vezető munkatársa és J. Kunaver a ljubljani egyetem adjunktusa, a román kutatókat T. Orghidan docens, a bukaresti Speológiai Intézet igazgatója, az olasz szakembereket F. Forti mérnök, a trieszti egyetem földtani intézetének tud. munkatársa, a svéd kutatókat L. Tell, a Bizottság szeniorja, végül a magyar szakembereket Dénes György dr. tud. kutató, az MKBT főtitkára képviselte.

Más irányú kötelezettségeik miatt személyesen nem jelenhettek meg és így írásban terjesztették elő javaslataikat a spanyol nyelvterületet képviselő A. Nunez Jimenez professzor, a Kubai Tudományos Akadémia elnöke, az angol nyelvterületet képviselő M. Sweeting professzornő, A. Cigna dr. a római egyetem professzora és P. Fénélon francia professzor.

A Bizottság ülésének kezdetén tudomásul vette Géza és Trimmel professzorok bejelentéseit, hogy a Nemzetközi Földtani Unió és a Nemzetközi Földrajzi Unió Terminológiai Szakbizottságaival állandó kapcsolat létesült és azok a karsztos szakkifejezések vonatkozásában a Nemzetközi Szeleológiai Unió Karszt-terminológiai Bizottságának munkaeredményeit készek elfogadni és a maguk összeállításába beiktatni. Ennek személyi biztosítéka, hogy Géza professzort a Földtani Unió Terminológiai Szakbizottsága, Trimmel professzort pedig a Földrajzi Unió Terminológiai Szakbizottsága tagjává választotta. Sajnálatos, hogy a Nemzetközi Hidrológiai Unió keretében Terminológiai Szakbizottság még nem működik, így e területen együttműködés kialakítására egyelőre nincs lehetőség.

Ezért a Bizottság úgy határozott, hogy az 1971. évi munkaülésszak keretében elsősorban a karsztmorfológiai szakkifejezéseket tárgyalja, a karszthidrológia terminusai közül csupán a legfontosabbakat, a karszthidrológiai szakkifejezések részletes feldolgozását későbbi ülészsakra halasztja, amikor már lehetőség nyílik a Nemzetközi Hidrológiai Unióval való együttműködésre.

A Bizottság ezután megállapodott, hogy a szakkifejezések egyértelmű értelmezése érdekében azokat röviden körülírja, de a munkaértekezlet rendkívül kiterjedt feladatához képest rendelkezésre álló viszonylag rövid idő miatt nem tekintheti egyelőre feladatának az egyes szakkifejezések nemzetközileg kötelező érvényű tudományos definiálását; mindemelllett a terminusok szükségszerű körülírásánál szakszerűsége, tömörsége és félreérthetetlen egyértelműsége törekszik, ami utóbb a definíciók nemzetközi érvényű megfogalmazásának is vitaalapjául szolgálhat. A Bizottság elvi határozatot hozott, hogy – egyes elkerülhetetlen kivételektől eltekintve –, a szakkifejezések meghatározásai genetikai elemeket nem tartalmazhatnak.

A Bizottság ezt követően öt napos ülásszaka során több száz szakkifejezést vitatott meg és rögzített jegyzőkönyvében. Az ülásszak keretében két terepbejárásra is sor került. Egyik alkalommal a Dachstein-fennsíkon a felszíni karsztjelenségek sorát keresték fel és nevezték meg saját nyelvükön a Bizottság tagjai, másik alkalommal a Dachstein-Mammuth-barlangot és a Dachstein Rieseneishöhle-t (jégbarlangot) járták be és rögzítették jegyzőkönyvben a barlangi formák és képződmények nevét a különböző nyelveken.

Az ülásszak végén határozatokat hozott a Bizottság, hogy tagjai saját országukban szervezzenek helyi Karszt-terminológiai Szakbizottságokat és a hazai szakemberek minél szélesebb körének bevonásával vitassák meg az obertrauni konferencián megtárgyalt szakkifejezések saját nyelvi megfelelőit. A Nemzetközi Karszt-terminológiai Bizottság tagjai a saját országukban így összegyűjtött anyagot dolgozzák fel és 1972 tavaszán juttassák el a Nemzetközi Bizottság vezető-

- 8 -

jéhez, aki azokból a nemzetközi szakszótár első kötetének tervezetét összeállítja és azt az 1973 szeptemberében Olmützbén összeülő Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszus munkabizottsága elé terjeszti megvitatása és esetleges korrekció végett, hogy azután a Kongresszus által jóváhagyott anyag nyomtatásban is kiadható legyen.

Dr. Dénes György

- 9 -

A Dachstein-barlangok felfedezésének 60. évfordulója

1911-ben sikerült az osztrák barlangkutatóknak a Dachstein oldalában az A. Mörk és H. Bock kutatók által 1910-ben felfedezett barlangszájon keresztül hatalmas barlangszakaszokat feltárniuk, a Dachstein azóta világhírűvé vált barlangóriásaiba behatolniuk.

Ötven évvel később, 1961-ben nemzetközi szpeleológus találkozó keretében avatták fel a nagyszerű felfedezés emlékére emelt impozáns emlékművet a Dachstein lábánál fekvő Obertraun városka főterén.

A 60. évfordulón, 1971 szeptemberében is nemzetközi barlangkutató ünnepség színhelye volt a Dachstein-barlangsoport és Obertraun városka. Szeptember 17-én Obertraun főterén, a felfedezés félévszázados jubileumán állított emlékmű előtt gyűlt össze a nagy létszámú ünneplő közönség.

A városka polgáraitól övezve megjelentek az osztrák szövetségi kormány és a tartományi kormány magas rangú képviselői, számos főhatóság területi vezetője, az osztrák barlangkutatók népes tábora és számos külföldi ország barlangkutató szervezeteinek vezető képviselője, köztük Dénes György dr., Társulatunk főtitkára is.

Az ünnepséget a zenekar bevezetője után Hubert Trimmel dr. az osztrák barlangkutatók és egyben a Nemzetközi Szpeleológiai Unió főtitkára nyitotta meg, majd a városka polgármestere köszöntötte az előkelő bel- és külföldi vendégeket.

Ezután az osztrák szövetségi kormány képviselője, majd a tartományi kormány elnökének helyettese mondott ünnepi beszédet.

Roman Pilz a Dachstein-barlangok most nyugalomba vonuló igazgatója emlékezett a hatvan év előtti felfedezésre és az azóta elhunyt kutatókra, majd Heinz Ilming, a bécsi barlangkutató csoport vezetője ismertette az újabb feltáró kutatások nagyszerű eredményeit.

- 10 -

A külföldről érkezett vendégek nevében Bernard Géza professzor, a Nemzetközi Szpeleológiai Unió elnöke köszöntötte az ünnepség résztvevőit és kívánt további nagyszerű munkasikereket az osztrák barlangkutatóknak.

A szép ünnepséget a zenekar fejezte be, majd az időközben leszállt alkonyatban a közönség fáklyásmenetben vonult a Szövetségi Sportiskola nagytermébe, ahol Heiner Thaler, Herbert Franke, Werner Hollender és társaik mutatták be a Dachstein-Mammuth-barlangban legutóbb lebonyolított kéthetes földalatti expedícióról készített mozgófilmet és ismertették az expedíció nagyszerű feltárási eredményeit, amellyel a Dachstein-Mammuth-barlang feltárt és feltérképezett hossza megközelítette a 23 kilométert!

A jubileumi ünnepséget díszvacsora zárta le, ahol többek között Társulatunk főtítkára, Dénes dr. is pohárköszöntőt mondott és a magyar barlangkutatók nevében jó szerencsét és további nagyszerű sikereket kívánt osztrák barátainknak, kutatótársainknak.

D. Gy.

- 11 -

Elhangzott előadások:

Október 21.

Dr. Balázs Dénes: Beszámoló a Nemzetközi Karszterózió Bizottság oxfordi konferenciájának munkájáról. (Az előadás részletes ismertetése megjelent a TÁJEKOZTATÓ 1971. évi 5. számában.)

Október 25.

Dr. Dénes György: Beszámoló a Nemzetközi Karszt-terminológiai Konferencia munkájáról és az azt követő tanulmányútról.

A Nemzetközi Karszt-terminológiai Konferencia részletes ismertetése e számunkban önálló cikk formájában megjelent. Erről szóló beszámolója után az előadó nagyszámú színes diapozitív vetítésével szemléltetve ismertette az ausztriai Dachstein karsztvidékén és barlangjaiban, majd Svájcban, a Muotavölgy környéki karsztban, Európa legnagyobb barlangjában, a 110 km-es Höllochban, valamint más svájci barlangokban tanulmányútja során végzett megfigyeléseit, végül a Neuchateli Egyetem Karszthidrológiai Intézetében folytatott szakmai megbeszéléseit és az ott szerzett tapasztalatait.

November 1.

Kordos László: A jósvafői Por-lyuk komplex vizsgálata

A Por-lyuk a Lófej-völgyben, 53 m relatív magasságban nyílik, a Nagy-oldal lejtőjén. A 120 m hosszú és 17 m mély barlangban 1967-ben dr. Jánossy Dénes vezetésével gerinces őslénytani ásatást folytattak. Az előkerült riss-würm faunát Jánossy Dénes (gerinces makro), Topál György (denevér), Krolopp Endre (csiga) és Kordos László (gerinces mikro) dolgozta fel. Ezt követően előadó és munkatársai három éven keresztül a barlangban alapos földtani, hidrológiai és meteorológiai

- 12 -

vizsgálatokat végeztek, így adatokkal sikerült valószínűsíteni a barlang geneziséét, valamint fizikai és kémiai paraméterét.

November 2.

A Karszt-terminológiai Szakbizottság I. munkaülése.

Dr. Dénes György ismertette az ausztriai Obertraunban ez év szeptemberében lezajlott Nemzetközi Karszt-terminológiai Konferencia munkáját és határozatait (lásd ugyanezen számban külön cikkben), valamint Társulatunk elnökségének és választmányának a Magyar Karszt-terminológiai Szakbizottság megszervezésére vonatkozó határozatát. Üdvözölte a nagyszámú megjelenteket és a Szakbizottságot megalakultnak nyilvánította. A Szakbizottság nyomban megkezdte az érdemi munkát és számos karsztos szakkifejezést vitatott meg. A Szakbizottság mindaddig sűrűn tartja üléseit, míg az obertrauni konferencián megtárgyalt szakkifejezések magyar megfelelőinek megvitatását lebonyolítja. Ezt követően, előreláthatólag 1972 tavaszán, a Szakbizottság vezetője sokszorosított formában közzéteszi a megvitatott anyagot, hogy a Nemzetközi Karszt-terminológiai Bizottságnak való megküldés előtt minden szakember megismerhesse azt és módja legyen hozzászólni ahhoz.

November 8.

Dr. Kessler Hubert: Barlangterápiai Konferencián Ennepetalban

Az előadás részletes ismertetése megjelent a TÁJÉKOZTATÓ 1971. évi 5. számában.

November 15.

Dr. Balázs Dénes: Glaciális karsztok a Brit-szigeteken.

A Brit-szigetek karsztvidékeinek fejlődésmenete alapvetően eltér a hazai karsztjainkétól. A brit karsztterületek jelentős részét az eljegesedések idején jég borította és ez a körülmény nemcsak a felszíni formákra, hanem a barlangüregek genetikájára is rányomja bélyegét. Az

- 13 -

előadó diaképekben bemutatta a york-shire-i és az írországi Burren karsztvidék jellemző karsztos formakincsét.

November 16.

A Karszt-terminológiai Szakbizottság II. munkaülése.

A Szakbizottság a november 2-i munkaülés határozatainak megfelelően (lásd ott) folytatta az obertrauni konferencián megtárgyalt karsztos szakkifejezések magyar megfelelőinek kidolgozását.

- 14 -

BARLANGKATASZTEREZÉS

A Dokumentációs Szakbizottság a barlangkataszterezés legsürgősebb feladatának az ország kataszteri felosztását tartja. Az ezzel kapcsolatos legutóbbi ismertetés óta (TÁJÉKOZTATÓ 1971./5.) az alábbi események történtek:

- 1.) Rónaki László elkészítette a Mecsek és tágabb környékének kataszteri felosztását.
- 2.) Horváth János a Velencei- és a Vértes-hegység kataszteri felosztását készítette el.
- 3.) Schönviszky László és Kordos László a Budai-hegység és tágabb környékének kistájfelosztását végezte el.
- 4.) A Dokumentációs Szakbizottság 1971. november 11-én a Földtani Intézetben megbeszélést tartott. A Szakbizottság meghatározta – előző nemzetközi tájékozódás után – a kataszteri szám rendszerének első (ezres) és második (százast) értékét.

Megvitatásra került a Mecsek, Vértes–Velence és a Budai-hegység kataszteri felosztásának tervezete.

Dénes György bemutatta a Gömör-Tornai-karszt és a Cserehát módosított kataszteri felosztását.

Ezzel az ország teljes területének kataszteri felosztása elkészült, az összeszerkesztést Kordos László vállalta. A Dokumentációs Szakbizottság úgy határozott, hogy Magyarország barlangkataszteri felosztását a legközelebbi vezetőségi ülésen a vezetőség tagjaival lektoráltatja. Ezt követően az MKBT nyilvános vitaulésre bocsátja, ahol az elhangzott javaslatokat megtárgyalva és jóváhagyva a kataszteri felosztást véglegesnek mondja ki. A kataszteri felosztást az MKBT külön kiadvány formájában sokszorosítottatni fogja.

Kordos László

- 15 -

Jelentés a Bp. Vörös Meteor Barlangkutató Csoport 1971. évi zombolykutató táboráról

A tábort hagyományainknak megfelelően az Alsó-hegyen (Aggteleki-karszt) rendeztük meg, augusztus 20-tól 29-ig. A tábornak hármas feladata volt:

- 1.) Az 1965-ben elkezdett barlangbiológiai gyűjtés és kutatás befejezése.
- 2.) Eddig fel nem térképezett zombolyok térképének elkészítése.
- 3.) Feltárás.

A biológiai feldolgozás során felszedtük a Favágó-, Kilátó-, Ürge-, Éves- és Magaslesi-zombolyokban az előző tábor alkalmával lerakott etilén-glikolos rovarcsapdákat. A felsorolt zombolyokban egyelést is végeztünk és futtatáshoz talajmintákat vettünk.

A gyűjtéssel párhuzamosan mikroklimatológiai méréseket és megfigyeléseket végeztünk a fenti zombolyokban.

A zombolyokban élő fauna – elsősorban a parietális asszociáció – ökológiájának demonstrálására felvételeket készítettünk az Éves-, Kilátó- és Favágó-zombolyokban.

A térképezési munka során elkészítettük a Soltész- és a Határzomboly térképét.

Három napon át feltárást végeztünk a 42/8. számú határkő közelében lévő beszakadásnál. A munka során több m³ földet és kőtörmelékét távolítottunk el, ezzel sikerült elérni az üreg kezdeti szakaszát, de idő hiányában a szűkületet már nem tudtuk átbontani. A munkát a következő tábor során folytatni fogjuk.

Bajomi Dániel

- 16 -

KITÜNTETÉS

A Minisztertanács rendelete alapján Benkei András belügyminiszter a közbiztonság és életvédelem érdekében hosszú évek óta eredményesen végzett munkájuk elismeréseképpen 1971. szeptember 29-én, a fegyveres erők napján három tagtársunkat tüntette ki.

Dr. Dénes György, a Barlangi Mentőszolgálat vezetője a Közbiztonsági Érdemérem arany fokozata,

Sándor György, a Barlangi Mentőszolgálat helyettes vezetője a Közbiztonsági Érdemérem ezüst fokozata és

Szenthe István, a Barlangi Mentőszolgálat műszaki felelőse a Közbiztonsági Érdemérem bronz fokozata

kormánykitüntetést kapta.

sg

A Magyar Forradalmi Munkás–Paraszt Kormány többszörös életmentésért az „Életmentő Emlékérem” kormánykitüntetést adományozta

Baross Gábor és
Frojimovics Péter

barlangi mentőszolgálatosoknak.

A kormánykitüntetéseket dr. Mondok Pál, a Pest megyei Tanács Vb. elnöke 1971. november 6-án ünnepélyes keretek között nyújtotta át.

D. Gy.

- 17 -

KÜLFÖLDI BIBLIOGRÁFIAI FIGYELŐ

IV. Rész

Geoszpeleológia

Broughton, P. L.: Additional Date on the Carbidimite Formation. (Adalékok a karbidimit képződéséhez. Karbidimit = eldobott, barlangban elhagyott stb. karbidanyagon létrejövő formációk) Bull. National Speleological Society, Vol. 33. 1971. No. 3. pp. 123–125.

Ilming, H.: Eine Beobachtung aus der Dachstein-Mammuthöhle zu den Theorien über Canyonbildung. (Barlangi kanyonképződési elmélettel kapcsolatos megfigyelések a dachsteini Mammut-barlangban.) Die Höhle, 22. Jg., 191. No. 2. pp. 54–56.

Jones, W. K.: Characteristics of the Underground Floodplain. (Föld alatti áradmányfelszínek jellemvonásai) Bull. National Speleological Society, Vol. 33. 1971. No. 3. pp. 105–114.

Langmuir, D.: The Chemistry of Ground and Surface Waters in Nittany Valley. (Felszíni és felszín alatti vizek kémiai vizsgálata a Nittany-völgyben.) Earth and Mineral Sciences, Vol. 38. No. 9. 1969. Univ. Park, Pennsylvania.

Makszimovics, G. A.: Szoljanie krisztalli i natyeki pescser karbonatnovo karszta (szpeologogenez). (Sókrisztályok és képződmények karbonátkarszt-barlangban.) Pescseri, N. 8-9. 1970. Perm. pp. 5–14.

- 18 -

Makszimovics, G. A.: Podzemnie moszti i arki karsztovih pescser. (Föld alatti – barlangi – hidak és álmennyezetek) Pescseri, N. 8-9. Perm. 1970. pp. 234–238.

Spiegler, A.: Die Strukturkarren. (Szerkezeti karrok.) Die Höhle, 22. Jg., 1971. No. 1. pp. 4–7.

Trimmel, H.: Das Rundgespräch über Karstfragen in Frankfurt/Main 1971. (Ismertetés) (Tanácskozás karsztproblémákról.) Die Höhle, 22. Jg. 1971. No. 2. pp. 77–78.

Wigley, T. M. L.: Ion Pairing and Water Quality Measurements. (Ionkapcsolódás és vízminőségi mérések.) Canadian Journal of Earth Sciences. Vol. 8. No. 4. 1971. pp. 468–476.

Bioszpeológia

Barr, Th. C. and Holsinger, J. R.: Biogeography of Troglobites. (Barlangi élőlények biogeográfiája.) Bull. National Speleological Society, Vol. 33. 1971. No. 3. pp. 115–118.

Brandon, R. A.: North American Troglobitic Salamanders: Some Aspects of Modification in Cave Habitats, with Special Reference to Gyrinophilus palleucus. (Ismertetés barlangi szalamandráról.) Bull. National Speleological Society, Vol. 33. No. 1. 1971. pp. 1–21.

Ehrenberg, K.: Rezente und fossile Höhlenfaunen. – Eine vergleichende Betrachtung. (Jelenkori és fosszilis barlangfauna.) Die Höhle, 22. Jg., 1971. No. 2. pp. 56–62.

Franz, R., Lee, D. S. and Stifel, P. B.: Notes on the Occurrence of the Snail, *Euglandina rosea*, in Caves of Northwestern Florida. (E. r. kígyófaj előfordulása ÉNy-Florida barlangjaiban). Bull. National Speleological Society, Vol. 33. 1971. No. 2. pp. 101–103.

Kirk, G.: 70 Jahre gesetzlicher Fledermausschutz. (Hetven éves a törvénnyel biztosított denevérvédelem). Die Höhle, 22. Jg. 1971. No. 1. pp. 1–3.

Smith, C. W.: Rabies and the Caver. A review of the Pertinent Literature. (Veszétség és a barlangász. Veszett denevérekkel kapcsolatos ismertetés.). NSS. News. Vol. 29. 1971. No. 5. pp. 60–63.

Regionális szpeleológia

Albert, D. P. and MacLeod, B.: Caving in British Honduras. (Barlangászat Brit-Hondurasban). NSS News, Vol. 29. 1971. No. 1. pp. 6–9.

Korbunova, K. A.: Szpeleologicseskije rajoni Szlovenii (Jugoszlavija). (Szlovéniai szpeleológiai körzetek). Pescseri, N. 8-9. Perm. 1970. pp. 110–129.

Harmon, R. S.: Preliminary Results on the Ground-Water Geochemistry of the Sierra de El Abra Region, North-Central Mexico. (Előzetes eredmények egy mexikói karsztvidéken végzett vízkémiai vizsgálatból.) Bull. National Speleological Society, Vol. 33. 1971. No. 2. pp. 73–85.

Jones, W. K.: The Exploration of Sinks of the Run Cave. (A Runbarlang vertikális aknáinak kutatása.) NSS News, Vol. 29. 1971. No. 8. pp. 99–101.

Makszimovics, E.: Pescseri Afganisztana. (Afganisztán barlangjai.) Pescseri, N. 8-9. Perm. 1970. pp. 198–199.

Makszimovics, G. A., Panarina, C. N., Anikina, T. I.: Opit tipizacii i morfometricseszkoi harakterisztikii pescser karbonatno karszta Permszkoi oblaszti. (Kísérlet a Permi körzet karbonátkarszt-barlangjainak morfológiai jellemzésére és tipizálására.) Pescseri, N. 8-9. Perm. 1970. pp. 28–34.

Quinlan, J. F.: Central Kentucky Karst. Actes de la Réunion Internationale Karstologie, Languedec Provence, 1968. No. 7. pp. 235–253. 1970.

Tyurina, I. M., Buldakov, B. A., Krutyikova, M. N.: Pescseri Szeverozapadno Jorksira. (Északnyugat-Yorkshire barlangjai.) Pescseri, N. 8-9. Perm. 1970. pp. 129–133.

Összeállította:
Dr. Balázs Dénes